

دَمِيْ بَا اَمِ الْمُؤْمِنِينَ
"خَدِيجَه سَلَامُ اللّٰهِ عَلَيْهَا"

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

The background of the image is a soft-focus photograph of a person's hand holding a pen over a textured, light-colored surface. A diagonal band of gold glitter runs across the left side of the frame.

برگ نخست

۶۸ سال یا ۵۶ سال قبل از هجرت ، در بلادی که همگان ، دختران را شوم می پنداشتند ، دختری چشم به جهان گشود که پیرایگی اش از کژی ها و ناپسندیها در نام او فریاد میکرد !

خُویلَد و همسرش فاطمه ! دخت مبارکشان را

" خدیجه "

نامیدند...

تا گستگی و بیگانگی اش را از زشتی ها برای دیگران ملکه سازند ! پدرش از فرزندان قصی بود که جد چهارم خاتم الانبیا نیز هست و مادرش از خاندان ابراهیمی بود و با نیای هشتم پیامبر خدا مشترک ! پدر و مادرش یکتاپرست بودند و از حیث نسب و حسب و ثروت و احترام زبانزد اعراب !

پدرش همان شجاعی است که در برابر پادشاه خودکامه‌ی یمن که تصمیم به انتقال حجرالاسود به سرزمینش را گرفته بود ایستاد و ساحت کعبه را از دستان ناپاکش محافظت نمود ! او جوانمردی را از پدرش - " اسد " - که از پیشگامان " پیمان حلف الفضول " بود ، آموخت ! همان عهدی که خاتم المرسلین را به واسطه اش در میان اعراب شهره کرده بود !

در زیارت پیام آور رحمت او را " صدیقه " خوانده اند...

و " مبارکه " ، نامی است که انجیل برای ستایش او برگزیده است ،

مبارک بانویی که نسل پیامبر آخرالزمان از اوست !

طاهره خطابش میکردند چرا که در جاهلیت از عفیف ترین و پاک ترین بانوان دوران بود و با وجود مکنت مال و جاه پروای الهی داشت و صیانت از کف نداده بود !

راضیه و مرضیه میخواندنش...

چرا که بر مقدرات الهی خوشنود بود و خداش از او خرسند !
زکیه بود ، پاک و طاهر از هر حیث چه جسم دنیایی اش و چه روح بزرگ و اندیشه‌ی پاکش !

حبيبه‌ی رسول خدا بود و عفيفه‌ی رشيده ،

يگانه حامي رسول بود و ام الزهراء !

برگ دوم

بیهوده او را افضل النساء الجنة روایت نکرده اند !

خلق حمیده اش را قلم توان تصویر کشیدن ندارد .
هر چه از سجایای او بنگاریم کم کرده ایم و حق او را بجا نیاورده
ایم !

نیکو بانویی که در جاهلیت حجاز ، به خوبیها یش بشناسند
اند کند و گویی تاریخ به خود ندیده است !

درایت و تدبیرش ، ایمان و روح معنویتش ، علم و آگاهی اش بر
کتب آسمانی ، عقل و فهمش ، عفت و خویشتن داری اش ، همه
و همه خدیجه را از گزند بدیها رهانده است !

او را در آن روزگاران که جوانمردی زیر خروارها خاک مدفون
بود "ملکه بطحا" میخواندند و "ام الایتم" لقبی بود که او را
به آن ستایش می کردند !

از مال و ثروتش نیز کلام فراوان است و اندیشه‌ی مقتضدانه اش
که هوس همسری اش را در خیال هر صاحب نام و مقامی می
انداخت !

صاحب هزاران شتر و خدم که مصر و شام و حبشه ، از
سرزمینهای داد و ستدش بود !

همو که مردانی را برای سپردن اموالش بر میگزید و
اموالش را به حرام و شبجه ای نیآلوده بود !

خواستگارانش را کم نشمارده اند اما آنچه او را از زنان دنیا دیده
دنیاخواه تمیز میداد همین نگاه پاک او به گزینش همسر بود !
آخر آسمانی طبع را نمیتوان با دنیایی سرشت در هم آمیخت !
باید که او را با ملکوتیان سرشت !

آری ! خدیجه ! مهر امین حجاز را بواسطه‌ی چند چیز در جان
پرورانده بود :

او را خویشاوند خویش میدانست و شرافت والا او در نظرش
هویدا بود ،

امانت داری اش را می‌ستود و صدق گفتارش را وجدان کرده بود ،
خلق او در نظرش بسی نیک بود !

فرزانه‌ی قریش ! "محمد" را به واسطه‌ی تائید الهی اش دوست
می‌داشت و خود را کنیز محمد می‌دانست !

آن هنگام که زمان طلبیدنش از بزرگان خاندانش رسید و آنگاه که
مومن قریش او را برای برادرزاده اش خواستگاری نمود ، عممویش !
هیچ کسی را جز "امین قریش" همسنگ و کفو او نمیخواند !
بانویی که شوق وصالش با "علت آفرینش" باعث شد تا مهرش را
خویش به گردن گیرد و علتی را رجحان و برتری او بر همه‌ی
مردان بداند !

آری ! خدیجه !

عذراء و دوشیزه ای که سن او را ۲۲ سال و ۲۵ سال و ۲۸ سال نقل کرده اند و شیطنت تاریخ او را بیوه ای ۴۰ ساله معرفی کرده است ، با رغبت و میلی فراوان ، خانه‌ی امین قریش را مامن و ملجا و پناهگاه زندگی دنیایی اش ساخت...

تا به واسطه‌ی

" محمد "

بال و پر آسمانی بگیرد .

برگ سوم

بانوی قریش با خطبه ای که مومن قریش ایراد کرد
خواستگاری شد !

خطبه ای که به ستایش و سپاس از ذات اقدس الهی
آغاز شد و با یاد خلیل الله و ذبیح الله جان گرفت !
سپس سخن از بی مثالی " محمد " شد و آن که احدی
را قیاسی با او نیست و همتایی در خلق و سیرت نمیتوان
برایش یافت هر چند ثروتی برایش نیست اما
" ابوطالب " مهر خدیجه را قبول خواهد کرد !

هنوز خطبه تمام نشده بود که طاهره‌ی قریش خود زبان گشود و مهر
خویش را متقبل شد تا همگان شان و منزلت همسر او را بدانند !
آری !

تاریخ تنها خواستگاری را برای دوشیزگان می‌پسندد و حال چگونه
ممکن است ، آن که قرار است هم سر و هم سفر زندگی بهانه‌ی خلت
باشد ، پیش تر در کابین جاهلیت پست در آمده باشد ؟
چگونه ممکن است خدیجه ای که در لسان نبوی " وعاء و ظرف امامت "
است ، تن به آلودگیها آلوده کرده باشد ؟

چطور ممکن است وجودش را ظرف بار جاهلان عرب ساخته باشد حال
آن که او تنها برای " امین قریش " آفریده شده بود و بس !

صف وجود خدیجه را پاک میدانند چرا که حمل
نور کوثر را ارحام مطهره می‌بایست !

سالها از هم نشینی فرزانه‌ی قریش با حبیب خدا گذشت
تا روزگاران برانگیختگی "ابن آمنه" فرا رسید!

خدیجه که سالها بر آئین ابراهیمی بود و از حنفاء شمرده
میشد در اولین روز بعثت خاتم الانبیا لب به شهادت و
تصدیق پیامبر خدا گشود تا نامش بر صفحات تاریخ
"چون دری ناب و گوهری فروزنده"
حیرت همگان را برانگیزد!

خدیجه ای که جاه و جلال و شوکت و مکنتش زبانزد خاص و عام بود ،
اول حامی پیامبر خاتم گشت ، اول بانویی که ایمان آورد ،
پیامبری "محمد" را تصدیق نمود و تسلیم دین او گشت ، اول بانوی
نمازگزار و اولین مومن به ولایت علوی !
او هر آنچه داشت در طبق اخلاص در راه اشاعه و تبلیغ آئین الهی اسلام
بذل نمود و از اموالش دریغ نکرد !
او که کاشانه اش مهبط وحی بود و پیک وحی ، ابلاغ سلام و درود خدا و
خودش را حاجت خویش می دانست !

او همان است که گریه هایش در مصائب رسول خدا و حیرانی
اش برای یافتن پیامبری که مورد حمله‌ی سفیهان قریش قرار
گرفته بود ، موجبات گریه‌ی ملائکه را فراهم آورد و جبرئیل
مامور ابلاغ سلام خدا به او گشت و مژده‌ی قصری در فردوس
را برای تسلای خاطرش هدیه آورد !

خدیجه ای که لسان
"ما ينطق عن الهواى رسول خدا"
او را در شمار ۴ بانوی بهشتی می خواند ، او
را ام الفضائل میشمارد و نسل پاک و مطهرش
را از وجود او میخواند در حالی که هیچ بانویی
از بانوان حضرتش را چنین فضیلتی نبود !

خدیجه ! همان حبیبه‌ی حبیب خدادست که از عمق جان
دوستش می داشت و به واسطه‌ی محبتش دوستان او را نیز
ارج می نهاد !

خدیجه ! همان همسری است که خدا بهتر از او را برای
پیامبرش عطا نکرد و هیچ جایگزینی به پای او نمی رسید !

خدیجه ! همان بانویی است که بواسطه‌ی بودنش امتیازی بر
فضائل علوی گردید !

خدیجه !

همو است که ناشناخته است و دنیای
اسلام داشته هایش را مديون اوست !

برگ چهارم

فرزانه‌ی قریش! آرام جانش را نیک انتخاب نمود!
راست گفته‌اند:

"قدر زر زرگر شناسد قدر گوهر گوهری"

هم خدیجه منزلت و مرتبت گوهر و زر خویش می‌شناخت و هم محمد!
خدیجه! دو پسر به نام‌های قاسم و عبدالله که طاهر و طیب نیز خطابشان
می‌کنند برای شوی برگزیده اش حمل نمود، اما هیچ کدامشان بقای بر
حیات نیافتدن!

از کف دادن فرزندان باعث شد تا بیمار دلانی چون ابو لهب لب به تمخر
حضرتش باز کنند و پیامبر الهی را "ابترا" بخوانند!
خدیجه! نه تنها همسر رسول خاتم بود بلکه همراهی او در روزگاران بی
یاوری اش دلگرمی و قوت جان حضرتش بود!

آن روزها که کمتر کسی را تاب و تحملی بود، آن روزها که شکمبه‌ها بر
سر پیامبرش می‌ریختند، آن روزها که خاکروبه‌ها بر صورتش
می‌پاشیدند، آن روزها که هجوبیات و اشعار لهوشان را در مذمت او
می‌سروندند، آن که بی صبرانه چشم انتظار "پیامبر خدا" می‌ایستاد،
وجود نازنین خدیجه بود!

ساعتها منتظر تا دق الباب کند خانه را و فضای کاشانه اش را به عطر
محمدی طراوت بخشد!

او که لحظه‌ای حمایت‌های پر مهرش را دریغ نکرد تا به همگان بفهماند
که خدیجه! تنها مالش را بذل نکرد،
او آرام جانش را به پیامبرش بخشید و نیک آیه‌ی "النبی اولی بالمؤمنین
بانفسهم" را به تصویر کشید!

روزهایش را به اضطراب احوال دلدار و شبهاً یش
دل نگران دلبر می‌گذشت تا اعجاز الهی، هم سر
و قرارش را به آسمانها سیر داد!

و " أَسْرَىٰ بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى... "

سخن به معراج رسید و هدیه ای که دامن خدیجه را برای ابد
روزگاران گلباران میکرد !

آنجا که " فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى " شد !
جبرئیل ! تحفه ای آورد برای رسول خاتمش تا ذره ای باشد
برای خلق لیلهالقدر !

پس از بازگشتش چهل روز دوری از " محمد " ملکه‌ی بطحا را بی
تاب کرده بود و پس از دیدارش ، مروارید وجود " فاطمه " ،
" کوثر مبارک رسول " ارمغان معراج حبیب الله گشت !
زنان قریش که چشمها یشان فقط گردوبی کوچک دنیا را می دید ،
ام الفضائل قریش را طرد کردند و او تنها یی اش را با صوت
حجازی خوش یگانه دخت شیرین زبانش پر می کرد !
انسیه‌ی او حالا دیگر انیس مادر بود در لحظه‌های
تنها یی و بی کسی !

روزها گذشت تا موسم میلاد فرخنده دخترش رسید
اما ، اما !

خدیجه ، بانوی باشوکت مکه با دیگران زنان فرق می کرد !
گوهر او را هر دستی سزاوار برداشت نداشت !

خدیجه !

که سالها با وقار و ادبش در پیشگاه الهی ، سر بر آستان بندگی
پروردگارش سائیده بود ! او که سالها یار و غمخوار حبیب خدا
بود و حبیبه‌ی حبیش !

حالا بیش از هر زمان مدد الهی را می طلبد !
او که به بشارت نبوی می دانست که نیکو دخترش ام الائمه
النجباء است ، از پروردگار خویش استعانت جست !
و خداش خدیجه را چنان تكريیمی نمود که سنگینی اش را قلم
تاریخ تاب نیاورد !

"ساره ، آسیه ، صفورا و مریم "

را به امداد بانوی بی بدیل پیامبرش فرستاد تا مددگارش باشند
و همراه لحظه های تنها یی اش !
غبار حزن از چهره اش بزدایند و جان خسته اش را به مولودش ،
آرامش بخشند !

حالا دیگر طاهره‌ی مکیان ! مادر شده بود و
فرزندش حجتی بود بر حجج الهی !

برگ پنجم

خدیجه !

حالا دیگر دختری داشت که دنیا نه قبل از آن را به خود دیده
بود و نه بعد او بسانتش را می دید !

دخترکی که آرام جان بود و مایه‌ی حیات و دلگرمی !
دختری که قرار بود ام بابا باشد و اصل و ریشه‌ی پدر ! دختری
که تاج افتخار مادر باشد و مایه‌ی مباراکات پدر !

حالا دامن پر مهر خدیجه که سالها دختران "هاله" را به مهر
خویش پرورانده بود ، کانون گرمی بود برای زهره‌ی زهراش !

آری !

هم سر بی نظیر رسول را ام الایتمام نامیده بودند ، چرا که قبل از
آن که دل و جان به مهر محمدی بسپارد ، کاشانه اش را برای
تربيت یتیمان خواهرش اختصاص داده بود ؛ همانهایی که دیگر
بعد از مادرشان پناهی نداشتند ، خدیجه را یگانه حامی و تکیه
گاه خویش می دانستند ، اما این خاله‌ی مهربان !

پس از ازدواج نیز از این یادگاران خواهر دست نکشید تا آن جا که
مهر و محبتش به آنان باعث شد تا تاریخ نام دختران و فرزندان
هاله را در زمرة‌ی فرزندان خانه‌ی "محمد و خدیجه" بداند !

مبارکه‌ی رسول !

پس از دو پسر خردسالی که از دست داده بود حالا با فاطمه اش !
 جدا شده بود از تمام دل آزردگی ها !
اما ! امان از قریشی های "فی قلوبهم مرض" !

پیوستن عده‌ی کثیری به اسلام و حمایتهای ابوطالب ، بزرگ
قریش ، تاب آنان را ستاند !

آن هنگام که با شکنجه‌ها و شکستن پیشانی پیامبر و یارانش
موفق به شکست امین مکه نشدند ، آن هنگام که پیشنهادات
قبیح آنها به ابوطالب برای تسلیم یادگار "عبدالله" فایده‌ای
نداشت !

آن هنگام که حمزه و علی و جعفر (علیهم السلام) را در صف
هوادارانش دیدند ! آن گاه که حمایت شیرزندی چون خدیجه را از
"محمد" دیدند !

پیمانی نگاشتند تا پیامبر و پیروانش را شکست دهند ، اما ابوطالب که
بسان پدر ، درایت و تدبیری نیک داشت ، به آل هاشم خطاب کرد تا با
أهل و عیالشان ، با پیامبر خدا روانه‌ی شب ابی طالب شوند .

همانجا که جوع و عطش را با رشادتهای علوی و ثروت خدیجه
سپری کردند !
آری !

حالا فرزانه‌ی ما با یگانه کوثر فرخنده اش باید که آزمونی دیگر از
آزمونهای الهی را سپری می‌کردند و خدیجه ! این اول بانوی مومنه !
که سابقه‌ی تسلیم و رضایتش را خدا میدانست ، پا در شب گذاشت !
حالا دیگر قصه‌ی این قلم ناتوان رو به پایان است !
پایانی که تا ابد روزگاران اثر حزن و اندوهش را بر جبین اشرف
مخلوقات مهر نمود !

حشمت و شوکت روزهای جوانی خدیجه کجا و
سختیهای شب کجا ؟

خدیجه ! این زاده‌ی خویلد !

به تمام جهانیان نشان داد که یار رسول خدا بودن ، نه تنها
بذل مال می طلبد که باید جان در طبق اخلاص خدمتش فدا
کنی !

مسلمان بودن و بانوی پیامبر بودن ، نه تنها ایمان می خواهد
بلکه ادب در پیشگاه نبوی می طلبد !

عزیز بودن و حبیبہ بودن نه تنها زیبایی رخسار و حسن
جمال می طلبد ، خلق نیکو و سر تسلیم می خواهد !

خدیجه همه چیز داشت و هیچ کم نداشت !

او نیک آیه‌ی "آلیسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ" را درک کرده بود
وبه "فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ" ایمان داشت !

خدایی که او را با تمام تنها‌یی ها و بی کسی هایش تنها رها نکرد ،
خدایی که لحظه‌های حزن ولادت دخترش را با حضور
افضل نساء دنیا ، جبران کرد ،
او را در شب و سختی هایش رها نخواهد کرد !

اما امان از شعب !

ملکه ی بطحا که سالها جانش را در راه
پاسداری از مرد زندگی اش نثار کرده بود ،
کم کم به سمت پایان دفتر زندگی اش می
رسید !

و پیامبر !
وجه الله الاکبر !

با از دست دادن حامی خستگی ناپذیری چون
ابوطالب دل به بودن خدیجه خوش داشت !
اما !

اما ! افسوس که دنیا !
ظرف وجودش برای خدیجه هم کوچک شده
بود و میخواست اولین سیلی اش را بر رخسار
دردانه ی ام المؤمنین بزند !

بہگ آخن

و اینک عفیفه‌ی رشیده‌ی حبیب خدا در بستره‌ی
سوی آسمان آرمیده است !

ملکه‌ای که لحظه‌های شیرین جوانی اش را با یتیم
عبدالله قسمت کرده بود حالا قرار بود همسفر
روگارانش را در دل این همه دشمن تنها رها کند و
خودش به تنها یی به سوی پروردگارش عروج کند !

طاهره‌ای که روزگاری زنان قریش رشک میبردند بر جاه و
شوکتش حالا در شعب ، سر بر بالشت مرگ نهاده بود !
نوبت به وصیت و سفارش‌های بانوی بهشتی خاتم الانبیا رسید !

خدیجه و دل کندن از محمد !

خدیجه و ندیدن رخسار دلربا و دلکش محمد !

خدیجه و دوری از کوثر محمد !

شیرین بیان پیامبر لب به سخن گشود :
یا رسول الله ! در حقтан کوتاهی نمودم ، مرا عفو نمایید !

الله اکبر ! از این همه تواضعت ای حضرت مادر !
و "سیدالمرسلین" پاسخش دادند :

کوتاهی ای از تو ندیدم و حال آنکه در کاشانه ام رنج خستگی
به جان خریدی و داراییهایت در راه خدا صرف نمودی !

مادری که پس از سالها صاحب دختری شده است که
دنیا بر مدار محبتش میگردد دارد رخت بر میبندد از
کره‌ی خاکی و دلواپسی اش یکتا فرزندش است ،
پس وصیت دومش را اختصاص می دهد به او ! او که
خود سالها یتیم نوازی کرده است و غبار یتیمی از
چهره دخترکان زدوده ، دخترش را چگونه رها کند ؟

دخترم را دریاب !

مبادا احدی از زنان قریش گزندی به او برسانند ! مبادا
صورتش به سیلی پوشیده کنند ! مبادا صدایی برس او فریاد
شود ! مبادا آزرده حاضر ش کنند !

اما وصیت آخرم را شرم دارم که خود بیان کنم ! فاطمه ام
را بواسطه‌ی بیانش میکنم !

دختر کم ! روشنی دیدگانم !

به بی همتا پدرت بگو که مادرم از قبر در هر اس است پس
مرا به جامه‌ای که در لحظات نزول پیک وحی بر تن
داشت در دل خاک بسپارد !

و آنگاه که دخترک مهتاب صورتش با جامه‌ی پدر
بازگشت لبخند خرسندی چهره‌ی بیمار خدیجه را
نوری دوباره بخشید !

مصطفای خدا

که هنوز از غم فقدان "ابوطالب" فارغ نشده بود
حالا باید هجران آرام جانش را
بر شانه های گرمش به دوش
می کشید !

خدیجه ای که سالها ، روز و شبش را به خدمت و همراهی با
پیامبر گذرانده بود و خالی از تمام تعلقاتش از دنیا چشم بسته
بود

توسط دلبر دلربایش غسل و کفن شد
و باز این بار خدای ناصره‌ی پیامبر او را به کفنی بهشتی
تکریم نمود تا همگان بدانند که خدیجه را مثالی نیست و
احدى در رتبه و جایگاه به پای او نمی رسد و مکر بیمار دلان
و منافق سیرتان رسوا کننده‌ی چهره‌ی حبشی خودشان
خواهد بود !

چرا که " و مکروا و مکرو والله خير الماكرين " !

حالا دیگر ام القری برای پیامرش تنگ تر از همیشه بود ،
دیگر نه ابوطالبی بود تا پسر کوچکش را فدایی او کند و نه
خدیجه ای ! تا به حمایتش دلخوش کند !
و پیامبر زادگاهش را ترک نمود و آن سال را عام الحزن نامید
و لحظه ای بر او نگذشت که یادآوری نام و خاطره‌ی خدیجه
دریای چشمان شهلایش را طوفانی نکند !

هر چقدر قلم بچرخانیم و واژگان به
صف بکشیم، نمی از دریای فضائل ام
المؤمنین بوده است !

آری !

بانویی که ثروت و حمایتش نهال اسلام را پروراند ، بانویی
که باغ نوپای اسلام را به مهربانی ها و درایتش آبیاری نمود ،
حقی عظیم بر گردن تک تک پیروان اسلام داشته است و
دارد !

امید آن داریم که به برکت دعای آخرین فرزند خدیجه ی
کبری ، "حضرت صاحب الزمان" توفیق معرفت و شناختش
بیابیم ، ساحتیش از آماج فتنه ها بزداییم ،

سیرت و صورتش به همگان بشناسیم تا عرض ارادتمان را به
پیشگاهش برسانیم و از زمره ی شفاعت شدگانش در آییم !

وَالسَّلَامُ عَلَى مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَى

-٩٥-